

HIFADHI YA NASHULAI MASA

Jamhuri ya Kenya

Utafti wa Mpango wa Ikweta

Ufumbuzi wa wenyeji katika maendeleo endelevu kwa watu, asili, na jamii stahimilivu

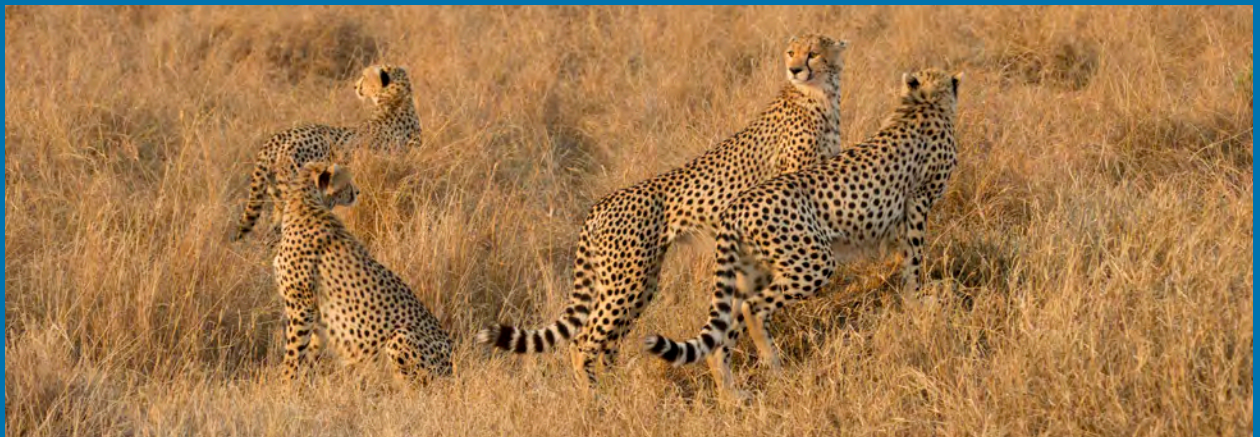
MFULULIZO WA KISA MAFUNZO CHA MPANGO WA EQUATOR

Jamii za wenyeji na asilia kote ulimwenguni zinasongesha mbele fumbuzi za kiubunifu katika maendeleo endelevu zinazofanya kazi kwa watu na asili. Machapisho machache au tafiti yanaelezea hadithi kamili ya jinsi mipango hiyo inavyotokea, upana wa athari zake, au jinsi inavyobadilika kwa muda. Wachache bado wameamua kusimulia hadithi hizi huku watendaji katika jamii wakiongoza simulizi wao wenyewe. Mpango wa Ikweta unakusudia kuziba pengo hilo.

Mpango wa Ikweta(The Equator Initiative) wa UNDP, ukiungwa mkono kwa ufadhili na German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) na Norwegian Agency for Development Cooperation (NORAD), ulikabidhi Tuzo ya Ikweta mwaka wa 2020 kwa jamii kumi bora za watu wa kiasili kutoka nchi kumi. Kila shirika moja miongoni mwa mashirika kumi yaliyoshinda limeonesha suluhisho la kibunifu, suluhisho asilia (nature-based solutions) katika kukabiliana na upotevu wa viumbe hai katika mgongo wa ardhi na mabadiliko ya tabia nchi.

Washindi walichaguliwa kutoka katika kundi la watajwa 583 kutoka zaidi ya nchi 120, na walisherehekewa katika hafla ya hadhi ya juu, iliyofanyika mtandaoni, Septemba 29, kwa ushirikiano na Mkutano wa Umoja wa Mataifa wa Viumbe hai huku pia ukienda sambamba na kikao cha 75 cha Baraza Kuu la Umoja wa Mataifa (zote pia zikifanyikamtandaoni). Washindi wanazingatia dhana endelevu katika kulinda, kurejesha na kusimamia misitu, mashamba, ardhioevu na mifumo ya ikolojia ya bahari ili kupunguza uzalishaji wa gesi chafu, kusaidia jamii kukabiliana na mabadiliko ya tabia nchi, na kuunda upya uchumi wa kijani.

Utafiti ufuatao ni moja katika safu inayokua na inayoelezea mbinubora zilizochunguzwa na kuhakikiwakwa lengo la kuhamasisha mazungumzo ya sera inayohitajika kuongeza suluhisho asilia na muhimu katikakutumiza Malengo ya Maendeleo Endelevu (SDGs).

MUHTASARI WA MRADI

Hifadhi ya Nashulai Masai (Nashulai Maasai Conservancy) ni hifadhi ya kwanza katika Afrika Mashariki inayomilikiwa na kuendeshwa na Wenyeji, inawakilisha mfano madhubuti na kutoa mwanga juu ya mbinu mpya ya uhifadhi katika kukabiliana na vitisho vya maafa ya upotevu wa viumbe, kutoweka kwa tamaduni, kuongezeka kwa umaskini, na mabadiliko ya tabia ya nchi. Katika Jamhuri ya Kenya, Hifadhi hii inapatikana Masai Mara, mojawapo ya mifumo ya kiikolojia yenye viumbe hai wa aina nyingi zaidi ulimwenguni. Hifadhi hii ilianzishwa na inaendelea kusimamiwa na watu wa jamii ya Wamasai, ambao mababu na mbibi zao wamekaa katika ardhi hiyo kwa milenia nyingi, wakijikimu wenyewe na mifugo yao kwa namna salama inayoafikiana na asili. Ikiwa ni nyumbani mwa watu 3,000, Hifadhi hii ni pambetatu ya hekta 1,214 inayounganisha njia kuu muhimu ya wanyama pori wa kuhamahamakatoka katika mifumo miwili muhimu ya ikolojia ya Mara na Serengeti. Katika kipindi cha miaka minne pee, Hifadhi hii imeondoa uzio wa kilomita 25, imeunda matumizi mchanganyiko kwa watu na wanyamapori kustawi pamoja, imehifadhi Mto Sekenani kupitia usafishaji na upandaji miti, na imehamasisha kuzinduliwa kwa hifadhi zingine mbili zinazoendeshwa na jamii. Tangu 2016, jamii za Nashulai zimeshuhudia kurejea kwa wanyamapori kwa kiwango cha kustajabisha, ikiwa ni pamoja na spishi adimu na zilizo hatarini kutoweka. Pia zimepelekea urejeshwaji wa fursa za kujipatia riziki na kusalimika kwa kitamaduni wa familia za Wamasai. Nashulai inashughulikiakuboresha usawa wa kijinsia katika elimu na uongozi, huku ikizuia mila kama vile ukeketaji wa wanawake (FGM), ndoa za utotoni, na ubaguzi wa kijinsia. Hifadhi hii imesaidia jamii katika kujenga shule mbili za msingi, kutoa huduma ya maji safi kwa wakazi 3,000 wa Nashulai, kujenga bustani za jamii katika kila kijiji, na kuandaa mgao wa chakula wakati wa janga la COVID-19 kwa watu 28,520 katika ukanda.

Dhihirisho na matumizi ya mipaka na taarifa husika zilizooneshwa kwenye ramani au zilizojumuishwa katika maandishi ya waraka huu hazihakikishiwi kutokua na makosa, na hamaanishi kukubalika rasmi au kutambuliwa na Umoja wa Mataifa.

UKWELI MUHIMU

Mshindi wa Tuzo ya Ikweta

2020

Ilianizishwa

2016

Eneo

Hifadhi ya Wamasai ya Nashulai, ikijumuisha vijiji vya Oldapash/Embuseli, Ilokosoro/Olkiu, Emarti, Oloochura, Olaimutuia/Olgnoswa, Olekeene, Olboma, Oloirien; Kaunti ya Narok, Masai Mara, Jamhuri ya Kenya

Wanufaika

Wakazi 3,000 wa Nashulai wanufaika wa moja kwa moja; 28,000 wanufaika wa nyongeza katika ukanda nje ya mipaka ya Hifadhi

Mada ya kuzingatia

Usimamizi endelevu wa ardhi; Uhifadhi wa viumbe hai; Uhifadhi wa maarifa asilia au jadi

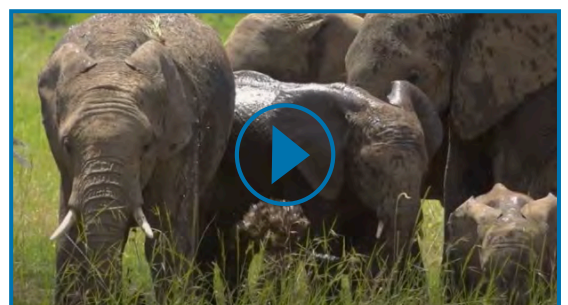
Nyanja ya kazi

Usimamizi wa eneo lililohifadhiwa; urejeshaji wa mfumo wa ikolojia; Uhifadhi wa wanyamapori

Malengo ya Maendeleo Endelevu yaliyoshughulikiwa

FILAMU YA MSHINDI WA TUZO YA IKWETA

USULI NA MUKTADHA

Hadithi ya kweli ya Wamasai inahusu uhusiano wetu na ardhi yetu, kwa watu wetu, na kwa wanyamapori wetu wanaoshiriki nasi.. Shinikizo la mabadiliko ya tabia ya nchi, uharibifu wa makazi, maendeleo ya nje, biashara ya ardhi, na umaskini vimekuwa vikiongezeka kwa miaka mingi, na kuhatarisha uwezo wa ardhi yetu katika kuendeleza na kuhifadhi uhai —wa binadamu, ufugaji na pori—ambalo linaitegemea. Ardhi yetu ilikuwa ikizungushiwa uzio na kuuzwa kwa kasi ya kutisha, na ilikuwa katika hatari ya kudhoofu na kugeuka jangwa au kuuzwa kwa watu wa nje. Hifadhi zinazomilikiwa na wageni zilikuwa zikiundwa, lakini zilikuwa hifadhi za vitaru vya wanyamapori pekee ambapo Wamasai waliondoshwa kwa lazima katika ardhi ya mababu na mabibi zao, na kuwa maskini ‘wakimbizi wa shughuli za uhifadhi’ . Familia za jamii yetu zinazomiliki ardhi zilizazimia kuunda hifadhi yetu ili kukomesha kudorora kwa hali yetu —kubaki katika ardhi yetu, kuondoa uzio, na kuunda matumizi mchanganyiko ambapo wanyamapori na mifugo yetu wangeweza kuishi kwa usawa endelevu na kutengeneza upya makazi yao.

Katika ekari zetu 5,000, tayari tumethibitisha jinsi shughuli za jumuiya ya watu wa asili zinaweza kutimia. Ni kwa sababu ya ujuzi wetu wa jadi tumerejesha upya mfumo wetu wa ikolojia kwa haraka . Tuliacha mashamba yetu ya enzi za ukoloni yaliyozungushiwa uzio, tukabomoa uzio ili kufungua tena ukanda wa kale wa uhamiaji wanyamapori. Tumerejea kwenye ratiba yetu ya malisho ya kitamaduni ya msimu na mzunguko, na kubadilisha makundi makubwa ya mifugo aina ya Zebu kwa aina ndogo ya mifugo ya asili na yenye thamani zaidi aina ya Borana ili kurejesha na kuendeleza vyema ukanda wa ardhi ya nyasi na kupunguza migogoro baina ya binadamu na wanyamapori. Na tulifanya hivi kwa pamoja kama jamii, tukiongozwa na Kamati yetu ya Wazee. Sisi ni maabara hai inayofanyia majaribio mawazo mapya. Tunajiona kama kitovu cha mabadiliko ambayo yanaenda mbali zaidi ya mipaka yetu wenyewe. Tunahamasisha, tunafundishaa na kushawishi wengine. Tunataka kuwa kihamasisho katika ardhi ya Wamasai na kwingineko.

— Nelson Ole Reijia, Mwanzilishi Mwenza, Hifadhi ya Nashulai Masai

Hifadhi ya Nashulai yenye ukubwa wa hekta 1,214 ni sehemu ndogo lakini muhimu ya mfumo wa ikolojia wa Mara-Serengeti, ni eneo lenye idadi kubwa ya viumbe hai linalopakana na Hifadhi ya Kitaifa ya Masai Mara katika Jamhuri ya Kenya. Ardhi hii ni njia kiunganishi kando ya msafara wa wanyamapori katika hifadhi ya Serengeti, uhamaji wanyamapori wa ardhi mkubwa zaidi duniani unaoipatia sifa ya kuwa moja ya Maajabu ya Asili ya Dunia. Kila mwaka, zaidi ya mamalia milioni 2, wakiwemo nyumbu milioni 1.5, huhama katika njia ya mduara kutoka Hifadhi ya Taifa ya Serengeti ya Tanzania, eneo la Urithi wa Dunia la UNESCO, hadi kwenye maji na nyika za Masai Mara nchini Kenya. Ukiitambua kwa viumbe hai hao, Mfuko wa ubia wa Ikolojia Muhimu(CEPF) umeliteua eneo hili kama Eneo

Muhimu la viumbe hai Mashariki mwa Eneo lenye Viumbe hai wengi la Afromontane.

Jamii asilia za Wamasai zimeishi kwa usawa na asili katika Masai Mara kwa milenia. Ikijulikana pia kama ardhi ya masai (*Maasailand*), eneo hili limechangamana na hadithi takatifu na hekima za Kimasai. Hata hivyo, baadhi ya mashirika ya nje ya uhifadhi yameanzisha hifadhi za wanyamapori pekee katika ukanda huo, na kusababisha wasiwasi kadhaa kwa jamii za Wamasai. Badala ya kutambua historia ya kina ya jamii za Kimasai katika kulinda mfumo wao wa ikolojia, baadhi ya mashirika ya uhifadhi yameshinikiza, yameshurutisha, au kuwalazimisha Wamasai kuondoka katika ardhi yao. Kadri mtindo huu

wa uhifadhi unavyoshamiri, familia nyingi za Wamasai zimekuwa 'wakimbizi wa uhifadhi' — baada ya kuondolewa katika ardhi yao bila hiari, kwa nguvu au kushurutishwa, kwa hoja ya sayansi ya uhifadhi. Mtindo huu wa uhifadhi

umetishia uhai wa kitamaduni na kuendeleza umaskini wa binadamu. Pia umepelekea kukosekana kwa fursa nyingi za kujifunza kutoka kwa jamii za Wenyeji na asilia kuhusu mbinu zao madhubuti za uhifadhi wa ndani.

Asili na muundo

Wakati wa kuanzishwa kwa Hifadhi ya Wamasai ya Nashulai mwaka wa 2016, kiungo hiki muhimu katika ukanda wa wanyamapori kilikuwa kikikabiliwa na hatari zilizo dhahiri. Mabadiliko ya tabia ya nchi, umaskini, maendeleo, na ubadilishaji wa matumizi ya ardhi vilikuwa vinahatarisha uwezo wa ardhi kuendelea kuhifadhi mfumo wa ikolojia ya viumbe hai. Ili kulinda na kurejesha ardhi yao, jamii za Wamasai ndani ya Nashulai zilianzisha hifadhi ya kwanza ya wanyamapori inayomilikiwa na kusimamiwa na wenyeji asilia katika Afrika Mashariki.

Hifadhi ya Masai ya Nashulai ilitazamia mtindo mpya ambao haungeshinikiza jamii kuacha ardhi yao, lakini, badala yake, kurejesha uwiano wa maisha ya binadamu, wanyamapori, na ufugaji ambao hapo awali ulikuwa sehemu ya maisha ya Wamasai. Kwa kufufua maarifa Asilia na kuyachanganya na teknolojia mpya, Hifadhi hii imedhihirisha kwamba wanadamu na wanyamapori wanaweza kustawi pamoja na kwamba jamii za Asili zinaweza kuongoza njia.

Kuanzia mwaka wa 2016, wamiliki wa ardhi Wakimasai kutoka katika vijiji vinane vya eneo hilo walikusanyika ili kukubaliana juu ya kanuni na taratibu za uhifadhi katika ardhi zao. Pia walikubaliana juu ya dhamira ya kuhifadhi

wanyamapori, kuhifadhi utamaduni, na kubadili umaskini. Jumuiya zilizindua Hifadhi kupitiamchango wa watu wengi (Crowd funding), chombo muhimu cha ufadhili ambacho kilitoa pesa bila vikwazo na kutoa udhibiti kamili juu ya mwelekeo wa fedha hizo. Tangu wakati huo, hifadhi pia imetumia tuzo za ruzuku kuzindua miradi mipya, kama vile utalii wa mazingira, utengenezaji wa sabuni, na utengenezaji wa shanga. Miradi mingi kati ya hii imeundwa kuweza kujiendesha yenyewe pindi inapoanza kuzalisha mapato zaidi.

Washiriki wa uhifadhi huchagua Kamati ya Wamiliki wa Ardhi na Wazee yenye wajumbe 13 kila baada ya miaka mitatu kwenye Mkutano Mkuu wa Mwaka wa kikundi. Wagombea hupimwa kwa kuzingatia uwakilishi wa ngazi ya kijiji na usawa wa kijinsia. Kamati hii inashauriana na Bodi ya Wakurugenzi ya Uhifadhi na Afisa Mtendaji Mkuu, kuhakikisha kwamba kila uamuzi unazingatia kanuni za Uhifadhi, usikivu wa kitamaduni na masilahi ya jamii. Afisa Mtendaji Mkuu wa hifadhi anasimamia wafanyakazi wa nyadhifa mbali mbali katika hifadhi, ikiwa ni pamoja na Meneja wa Hifadhi, Meneja Miradi, Mwangalizi, Afisa Uhamasishaji wa Rasilimali, Afisa Mawasiliano, Afisa Miradi, na Msimamizi.

CHANGAMOTO ZA ENEO HUSIKA

Upotevu wa ardhi ya kitamaduni ya Wamasai na desturi za matumizi ya ardhi

Wakati jamii za Wamasai kijadi ziligawana eneo lao na wanyamapori na baina ya wao wenyewe, ukoloni ulileta kufukuzwa kwa lazima, upotevu wa ardhi, na kuongezeka kwa shinikizo la kuachana na mila na desturi za asili katika matumizi ya ardhi, ikiwemo mifumo ya malisho ya kijamaa na ya mzunguko. Mbali na kupoteza ardhi nyingi za mababu zao, jamii ziliagizwa kuuza ardhi iliyosalia. Ardhi ya wazi iligawanywa kuwa viwanja vidogo, Uzio uliwekwa katika njia za kale za uhamaji wanyamapori na kupunguza makazi ya wanyamapori. Pia, kwa shinikizo la kigeni, wafugaji wa Kimasai walishika mbinu mpya za kilimo, ikiwa ni pamoja na kuagiza ng'ombe wasio wa asili, kuongeza ukubwa wa makundi ya mifugo, na kusimamia mifugo katika viwanja vya kudumu. Taratibu hizi za usimamizi wa mifugo hazikuthibitika kuwa ni

zenye kufaa kwa tabia ya nchi na mazingira kwa kipindi cha mda mrefu. Ng'ombe wasio wa asili huathirika zaidi na upungufu wa maji mwilini, na kuongeza changamoto katika upatikanaji wa maji safi na mimea kadri ya mda, na kusababisha ng'ombe kuangamia haraka zaidi wakati wa ukame. Kuongezeka kwa ukubwa wa kundi la ng'ombe kumesababisha ulishaji nyasi mifugo kwa kiwango kinachozidi uwezo wa malisho na kubana kwa udongo. Mazimba ya kudumu ya ng'ombe yameongeza fursa kwa wanyama mwanu kula mifugo na kuchochea migogoro baina ya binadamu na wanyamapori. Kufikia mwaka wa 2016, mwaka wa kuanzishwa kwa Nashulai, misafara ya kale ya wanyamapori katika Nashulai ilikuwa imekoma, huku mito iliyokuwa safi ikigeuka na kuwa ya kahawia.

Uhusiano kati ya Ubaguzi wa jamii za Wamasai na manufaa ya mfumo ikolojia

Pindi Mashirika ya uhifadhi yanayosimamiwa na wageni yanapoanzisha hifadhi za wanyamapori pekee, huwalazimisha watu wa eneo hilo kuondoka kwenye ardhi yao. Wamiliki wa ardhi wa Masai Mara wanapewa malipo au ahadi za maendeleo, kama vile kujengewa shule, ili wahame ardhi yao. Lakini, bila ardhi, wengi waliangukia katika umaskini zaidi. Sekta ya utalii ya wanyamapori katika Masai Mara inazalisha mabilioni ya dola, lakini Wamasai, ambao mara nyingi wamelazimishwa kutoka katika mlingano wa uhifadhi, wengi wao sio wanufaika.

Mtindo huu wa uhifadhi hutenganisha wenyeji na asili pamoja na faida zake za kiuchumi. Jamii za Wamasai huwaita watu walioondolewa kutoka katika ardhi ya mababu na mabibi zao kwa jina la uhifadhi kama 'wakimbizi wa uhifadhi.' (conservation refugees) Wakimbizi hawa wa uhifadhi hawavuni manufaa ya mfumo kiikolojia yatokanayo na uhifadhi. Badala yake, wanalipa gharama kubwa, ikiwa ni pamoja na tishio katika uhai wa utamaduni na ongezeko la umaskini.

Kuongezeka kwa vitisho vya mabadiliko ya tabia ya nchi na ukosefu wa maji

Wakazi katika Hifadhi ya masai ya Nashulai wanachukulia mabadiliko ya tabia ya nchi kama moja ya tishio kuu zaidi kwa wanadamu na wanyamapori. Hivi karibuni, jamii katika ukanda huu zimeshuhudia ongezeko la mabadiliko katika mfumo wa hali hewa, ikiwa ni pamoja na ukame mbaya na kukauka kwa mito.

Ukame wa 2018 katika Bonde la Mto Mara ulisababisha athari mbaya kwa msafara maarufu duniani wa wanyamapori wanaohama kati ya Serengeti na Masai Mara. Mwaka huo, kwa mara ya kwanza katika kumbukumbu hai ya jamii, zaidi ya wanyama milioni 2 hawakuweza kuogelea katika Mto Mara na walipoteza chanzo muhimu cha maji kwa ajili ya safari yao. Hizi ni

pamoja na makundi ya nyumbu wanaohama Serengeti (*Connochaetes taurinus*), pundamilia (*Equus quagga*), na swala-tomi (*Eudorcas thomsonii*). Wakazi wa Nashulai wanakadiria kuwa asilimia 70 ya mifugo yao na idadi kubwa isiyojulikana ya wanyamapori waliangamia.

Mwaka wa 2019, Mto Sekenani, uhai wa vijiji vya Nashulai na mto unaojulikana kutiririka mwaka mzima, ulikauka kabisa. Mto Sekenani ni mkondo kutoka mlimani wenye urefu wa kilomita 18 katika vyanzo vya maji vya Mto Mara. Unachepuka hifadhi ya Nashulai na kutiririka kwenye Mto Talek, na hatimaye kutiririka kwenye Mto Mara. Kama chanzo kikuu cha maji safi kwa mfumo mzima wa ikolojia wa Mara-Serengeti, ikijumuisha zaidi ya watu milioni 1, Mto Mara ni tegemeo la Kenya.

Ukatili na ubaguzi wa kijinsia

Kote nchini Kenya, wanawake na wasichana mara nyingi hawajumuishwi katika michakato ya kufanya maamuzi ya kijamii na kiuchumi katika ngazi za familia, koo, jamii na kitaifa. Na zaidi, wasichana mara nyingi wanakosa fursa ya kupata elimu. Vitendo hatarishi kama vile ukeketaji na ndoa za utotoni pia vinaleta changamoto kwa wanawake. Pia, athari zitokanazo nachangamoto za haki za ardhi, migogoro, umaskini, na mabadiliko ya tabia ya nchi mara

Kufuatia mwenendo wa mabadiliko ya tabia ya nchi, viongozi wa Nashulai wana wasiwasi kuwa Mto Mara unaweza kukauka kwa muda usiojulikana ndani ya kipindi cha miaka mitatu hadi nane. Mabadiliko ya tabia ya nchi sio changamoto pekee kwa mito katika ukanda huu. Shughuli za kilimo zisizo zingatia matokeo ya baadae na upotevu wa misitu katika vyanzo vya maji na kando ya kingo za mto pia vinatishia uhai wa mda mrefu wa mto. Iwapo Mto Mara utazidi kuzorota, vijiji vilivyopo Kenya na Tanzania vinaweza kukabiliwa na madhara makubwa ya kiuchumi kutokana na kupotea kwa utalii na vyanzo vya kujikimu kutokana na kilimo, huku jamii zikikabiliwa na ongezeko la matatizo ya afya ya umma.

nyingi huwakumbazaidi na wanawake, ambao wanaweza kuwa wanazifikia kwa uchache fursa nyinginezo zilizo nje ya majukumu yaliyozoeleka katika kaya. Wanawake na wasichana wanaendelea kukabiliwa na ubaguzi na unyanyasaji wa kijinsia katika jamii ndani ya Nashulai, na changamoto hizi zinaathiri upatikanaji na ushiriki sawa katika uhifadhi na maendeleo endelevu ya jamii.

Kuanzisha mtindo mpya wa uhifadhi

Wanajamii kutoka katika vijiji vilivyopo kwenye eneo la hekta 1,214 za hifadhi ya Nashulai walikutana mwaka 2016 kujadili, kukubaliana, na kurasimisha masharti ya mfumo wao mchanganyiko wa uhifadhi unaosimamiwa na jamii husika.. Masharti ya wamiliki wa ardhi yalikuwa ni pamoja na kuondoa uzio zinazotenganisha ardhi ambayo iliyo kwenye mapitio ya uhamaji wa wanyamapori, na vilevile kurudi katika mtindo wa malisho ya mzunguko kuendana na msimu, ng'ombe wa asili, na kwa makundi madogo. Masharti hayo pia yalipiga marufuku uvunaji wa mchanga na uvunaji magogo ili kulinda njia za maji na kupiga marufuku mauaji ya kulipiza kisasi ya wanyamapori. Wamiliki wa ardhi hupokea malipo ya kukodisha ili kutekeleza makubaliano haya, kuwaruhusu kubaki kwenye ardhi yao huku wakizingatia kanuni za maendeleo uendelevu, huku wakichangia uhifadhi na uundaji upya wa ardhi. Wanajamii wa Nashulai walianzisha Hifadhi ya Nashulai Masai kama Shirika la kijamii (Community based Organization (CBO)) lililo sajiliwa na kuchagua Kamati ya Wamiliki wa Ardhi na Wazee kuongoza Uhifadhi.

Baada ya kuweka masharti yao, wamiliki wa ardhi ya Nashulai waliondoa uzio wa kilomita 25 ambao ulikuwa umetenganisha korido za wanyamapori. Hii ilianzisha upya matumizi mchanganyiko ambapo wanyamapori na mifugo wanaweza kuishi pamoja. Katika kipindi cha mwaka mmoja, nyasi zilirudi na zaidi ya nyumbu 10,000 na pundamilia walihamia katika ardhi ya Nashulai. Uhamiaji huu ulikuwa mkubwa zaidi katika kumbukumbu zilizo hai za wanyamapori kupita katika eneo hilo. Tembo wa savanna wa Kiafrika (*Loxodonta africana*), anaetambuliwa na Umoja wa Kimataifa wa Uhifadhi wa Mazingira (IUCN) Orodha Nyekundu ya Viumbe Vilivyo Hatarini (International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Red List of Threatened Species), kama spishi iliyo hatarini kutoweka pia alirejea katika maeneo yake ya kihistoria ya kuzaliana ndani ya Nashulai. Kuanzia 2018 hadi 2020, tembo 50 walizaliwa katika maeneo haya. Twiga wa kimasai (*Giraffa camelopardalis ssp. tippelskirchii*), alietajwa na Orodha Nyekundu ya IUCN kama spishi iliyo hatarini kutoweka, na Swala pala (*Aepyceros melampus*) pia alianza kuzaa huko Nashulai. Walinzi wa Nashulai wanaripoti kuwa imekuwa kawaida kwa makundi ya mamalia 20 au zaidi kuchukua makazi ya muda kila baada ya wikichache ndani ya Nashulai ili watoto wao waweze kula kwenye misitu ya mshita. Katika mwaka wa 2019, makundi haya ya mamaliyalijumuisha takriban pundamilia 500, nyumbu 200, twiga 80, pamoja na simba 25 (*Panthera leo*), ambao wanatambuliwa na Orodha Nyekundu ya IUCN kama spishi zilizo hatarini. Kwa kushangaza, kwa mara ya kwanza katika kumbukumbu hai, duma 10 (*Acinonyx jubatus*), ambao pia walitambuliwa kama spishi iliyo hatarini, walianza kujumuisha Nashulai katika mafikio yao. Wamiliki wa ardhi na wanajamii wanaona uwezekano wa kuongezeka kwa utalii wa ikolojia ikiwa ni matokeo ya uhifadhi huu madhubutiwa kijamii.

Kwa kuboreshwa kwa mpangilio na mawasiliano katika vijiji, wanajamii wanafanya kazi pamoja katika maendeleo ya jamii. Wamejenga shule mbili, wamenunua basi la shule, wamesaidia upatikanaji wa maji safi kwa vijiji vyote, na wameongoza Mpango wa jamii Kulisha watu 28,520 katika mkoa wa Mara wakati wa hali ngumu ya kiuchumi kutokana na janga la COVID-19. Kwa pamoja, jamii za Nashulai zimezindua vyama vya ushirika vya kilimo, miradi ya kurejesha mito, vikundi vya uwezeshaji wanawake, na Taasisi ya Mafunzo ya Utamaduni ya Nashulai (Nashulai Cultural Training Institute).

ATHARI KUU ZA

Kuanzisha mtindo mpya wa uhifadhi

- Kuondolewa kwa uzio wa kilomita 25 kulirejesha nyasi za Nashulai na ukanda wa zamani wa uhamiaji wa wanyamapori.
- Kurudi kwa pundamilia 500, Kongoni 500, nyumbu 200, twiga 80, simba 25, duma 10 na mbwa mwitu wa Kiafrika kadhaa kwenye ardhi ya Nashulai.
- Kurudi kwa angalau makundi matano ya tembo na kuzaliwa kwa tembo 50 baada ya miaka miwili.
- Kurudi kwa twiga wa Kimasai na Swala pala kwenye maeneo ya kuzalia.
- Utoaji wa mgao wa chakula kwa watu 28,520.

Doria na ufuatiliaji wa mgambo wa Nashulai

Mpango wa Doria wa Walinzi wa Nashulai unasaidia dhamira ya kikundi: kupunguza umaskini, kuhifadhi utamaduni, na kulinda wanyamapori. Walinzi wa Nashulai hushika doria za kila siku kuanzia saa 4 asubuhi hadi saa kumi jioni katika vikundi vya walinzi wanne hadi wanane. Wakati wa doria, walinzi hufuatilia mazalia ya tembo ya Nashulai, hifadhi ya ndege, spishi kuu, na angalau spishi 12 zilizobainishwa kuwa wa idadi ndogo na Orodha Nyekundu ya IUCN ya Spishi Zinazotishiwa. Baada ya kushika doria, walinzi hupitia na kurekodi matokeo yao, ikiwa ni pamoja na kuonekana kwa wanyama na alama zao. Walinzi wa mbuga pia wanarekodi dalili zozote za shughuli haramu, ikiwa ni pamoja na uwindaji haramu, biashara ya wanyamapori, uchomaji mkaa na ukataji miti. Zaidi ya hayo, walinzi huripoti hatua zozote za utekelezaji zilizochukuliwa kulingana na sheria za Kenya.

Kwa kuajiri wanajamii wa ndani, mpango huu unatengeneza fursa za kiuchumi na hata mabadiliko kwa wawindaji haramu wa zamani, ambao sasa wanaweza

kuwa walinzi. Faida za kiuchumi za mpango wa mgambo zinahamasisha wanajamii kulinda maliasili zao. Ili kuzindua mpango huu, Hifadhi ya Nashulai Maasai ilianzisha Mfuko wa Walinzi (Ranger Fund), ambao huchangisha fedha kutoka kwa watu binafsi duniani kote ambao wanataka kusaidia malipo ya mishahara kwa walinzi na kutoa vifaa muhimu, teknolojia ya uhifadhi, na mafunzo.

Walinzi wamesaidia kuzuia migogoro kati ya binadamu na wanyamapori kwa kuandaa na kuongoza mpango wa kununua mabasi ya shule ili kuwalinda watoto wanapoelekea shuleni. Wanafuatilia maeneo yenye kukusanya maji ambapo wakazi wanaweza kushambuliwa na wanyamapori. Walinzi pia huchangia katika elimu ya jamii, kuandaa mafunzo kuhusu masuala muhimu ya uhifadhi kama vile utupaji na udhibiti wa taka. Hatimaye, walinzi ni waelekezi wa kitaalamu na wanaweza kutoa ziara chache lakini za kipekee, za kina na za binafsi pindi wanapo ombwa.

Walinzi wa Kimasai wa Nashulai wamekuwa ishara ya enzi mpya ya mashujaa wa Kimasai katika Karne ya 21. Mara nyingi wanavalia shuka za jadi ya kimasai (nguo nyekundu) na kuegemea kwenye fimbo ya uchungaji, walinzi wanaendeleza umaarufu wa tangu kitambo kama wafugaji na walinzi wa ardhi, lakini sasa pia kama walinzi wa uhifadhi wa wanyamapori. Katika kuendeleza

umaarufu huu, Hifadhi ya Maasai ya Nashulai hivi karibuni itazindua mpango wake wa kwanza wa mafunzo ya walinzi kwa wanawake wa Kimasai. Pia watafanya kazi na Mpango wa Maendeleo wa Umoja wa Mataifa (UNDP) kuhusu uchanganuzi wa kijiografia na mafunzo ya ndege zisizo na rubani, pamoja na kupitisha teknolojia mpya za ufuatiliaji na usimamizi wa data.

ATHARI KUU ZA

Doria na ufuatiliaji wa walinzi wa Nashulai

- Ufuatiliaji wa ndani wa wanyama 12 walio adimu, walio katika tishio au katika hatari kubwa ya kutoweka.
- Kuzuia migogoro ya binadamu na wanyamapori katika mashule na katika maeneo yanayo kusanya maji.
- Ushirikishwaji wa wawindaji haramu wanne wa zamani katika Mpango wa Doria ya Mgambo kati ya 2018 na 2020.
- Uzinduzi wa programu ya kwanza ya mafunzo ya ulinzi kwa wanawake.

Vyama vya ushirika vya ardhi na kilimo vya Nashulai

Hifadhi ya Nashulai ya Maasai imerejea katika mila na desturi za asili katika ufugaji, ikiwa ni pamoja na kusimamia makundi madogo ya mifugo na kutumia mfumo unaofata msimu katika malisho. Ndani ya mipaka ya Hifadhi, kikundi pia kimerejesha ng'ombe wa asili, kama vile ng'ombe wa asili ya kikenya aina ya Borana (*Bos indicus*), ambao wameonekana kustahimili ukame zaidi. Taratibu hizi za ufugaji hupunguza athari za mifugo kwenye mazingira, hulinda ardhi dhidi ya malisho ya kupita kiasi na kuruhusu udongo kuchukua kaboni zaidi, hivyo kuchangia katika kukabiliana na mabadiliko ya tabia ya nchi. Makundi mdogo ya mifugo, inayozunguka pia

hupunguza matukio ya wanyamapori kushambulia mifugo, na kuleta unafuu mkubwa kwa migogoro ya binadamu na wanyamapori, na mauaji ya kulipiza kisasi ya wanyamapori katika ukanda huo.

Mbali na mbinu bora za ufugaji, Nashulai ilianzisha bustani tatu za ushirika wakijamii na ilisaidia wakazi 50 kuanzisha bustani za nyumbani ili kulima mazao ya chakula kwa matumizi binafsi na kupeleka sokoni. Bustani za jamii ni maabara hai ambapo wakaazi wanaweza kujaribu njia asilia za ukuzaji mazao.

ATHARI KUU ZA

Vyama vya ushirika vya ardhi na kilimo vya Nashulai

- Kupungua kwa migogoro ya binadamu na wanyamapori.
- Bustani tatu za ushirika wa kijamii zimeanzishwa.
- Bustani za chakula zimeanzishwa kwa wakazi 50.

Marejesho ya Mto

Ili kurejesha Bonde la Mto Mara, ambalo linakabiliwa na hatari kubwa kutokana na mabadiliko ya tabia ya nchi na uharibifu wa mazingira, Hifadhi ya Nashulai Masai imejishughulisha na harakati mbalimbali za kurejesha mito. Mradi wa kwanza wa kurejesha mto wa Hifadhi ulilenga Mto Sekenani, unaopita katika Hifadhi ya masai ya Nashulai mpaka katika Mto Talek, na hatimaye kuporomosha maji katika Mto Mara. Leo, Mto Sekenani ni kahawia kutokana na miongo kadhaa ya uchafuzi wa mazingira na mmomonyoko wa kingo zake. Lakini miaka 30 iliyopita, Sekenani ilikuwa na maji mangavu. Mnamo 2020, Hifadhi ya Nashulai Masai ilianza Mradi wa Marejesho ya Mto Sekenani kurejesha afya na usitawi wa mto huu. Hifadhi iliondoa taka kando ya kilomita 15 za mto

na kupanda miti tena kando ya kingo zake. Zaidi ya miche 10,000 ya miti na mbegu 25,000 za miti zimepandwa na wanawake na vijana 224. Hifadhi itaendelea kuteka na kurejesha kilomita tano za mwisho za njia ya mto na kupanda angalau miti 3,000 zaidi.

Mradi wa ufuatiliaji wa maji unaandaliwa kwa ajili ya vijana wa eneo hilo kujifunza sayansi ya uhifadhi katika ufuatiliaji wa njia za mito. Wanachama wa Nashulai pia wanapanga biashara ya ufugaji nyuki ili kulinda miti mipya iliyopandwa dhidi ya wanyama wakubwa walao mimea. Baada ya kukamilika, jamii inapanga kuiga mfano huu wa kusafisha mito katika matawi mengine ya mto katika Bonde la Mto Mara.

ATHARI KUU ZA

Urejeshaji wa mto

- Kutolewa kwa taka kutoka kilomita 15 za Mto Sekenani.
- Katika mwaka wa 2020, wanawake na vijana 224 walipanda miche 10,000 ya miti na mbegu 25,000 za miti.
- Vijana 100 walijiunga na mpango wa jamii wa ufuatiliaji wa maji.
- Mpango wa ufugaji nyuki kwa ajili ya uhifadhi unalenga kushirikisha wanawake na vijana 300.

Vitendo vya uwiano sawa wa kijinsia

Nashulai Maasai Conservancy iliamua kuwachagua wanawake kwenye Kamati yake ya Wamiliki wa Ardhi na Wazee na Bodi yake ya Wakurugenzi, nakuweka kielelezo cha nguvu kwa ushiriki wa wanawake katika kufanya maamuzi na uongozi. Miradi ya uhifadhi inaheshimu majukumu ya jadi ya kijinsia katika jamii ya wamasai, huku ikikuza usawa, ikijumuisha uwiano sawa katika fursa za elimu na za kiuchumi. Hifadhi imefanikiwa kuunda

upatikanaji na ushirikishwaji wa wanawake na wasichana katika Mradi wa Kurejesha Mto Sekenani na Mpango wa Kulisha Jamii, ambao umesaidia kuzuia njaa kwa wakaazi wa Lemek, Naboisho, Siana, Mara Kaskazini, Pardamat, Isaaten, Olchoro, Olkinyei, Olderkesi., Enoonkishu, Olaremotoroki, Olaro, Oloisukut, Olerai, na Hifadhi ya Kitaifa ya Masai Mara wakati wa janga la COVID-19.

Katika mwaka wa 2019, Nashulai ilizindua Mradi wa Kuwawezesha Wanawake na Wasichana (Women and Girls Empowerment Project)-WGEP ili kutoa elimu ya afya ya uzazi na kuboresha mitazamo ya jamii kuhusu thamani ya kuwaelimisha wasichana. Mradi pia unafanya kazi ya kuboresha hali ya kujiamini na juhudi binafsi za wasichana kukataa ukeketaji (FGM) na ndoa za utotoni, huku wakichukua msimamo thabiti dhidi ya unyanyasaji wa kijinsia. Moja ya vipengele muhimu vya WGEP ni Mpango wa Elimu ya Dharura (Emergency Education Programme). Kupitia mpango huu, wamiliki wa ardhi katika kijiji hutumia

malipo yao ya kukodisha ardhi kuanzisha mfuko wa fedha wa kufadhili masomo katika kijiji, ambao unasaidia familia kuwasomesha wasichana. WGEP pia imesaidia kuwapanga wanawake na wasichana 300 katika vikundi vya kiuchumi ili kujifunza kuhusu akiba ya vikundi na usimamizi wa fedha, ujasiriamali mdogo, na uongozi. WGEP pia inazindua kipindi cha elimu kupitia Maa radio chenye uwezo wa kuwafikia watu milioni 1.5. Mpango huo unazuia kuacha shule, unawalinda wasichana wengi dhidi ya ukeketaji na ndoa za utotoni, na unatengeneza fursa za kiuchumi na elimu kwa wanawake.

ATHARI MUHIMU ZA

Vitendo vya uwiano sawa wa kijinsia

- Elimu ya afya ya uzazi ilitolewa kwa wasichana 350.
- Vikundi vya kiuchumi vinahudumia wanawake na wasichana 300.

Kituo cha Maarifa ya Utamaduni wa Kimasai cha Netii Apa

Netii Apa, inamaanisha 'zamani,' ni ufunguzi wa mara kwa mara wa hadithi za Wamasai kuhusu uhusiano na ardhi, wanyamapori, na kati yao wenyewe. Kituo cha Maarifa ya Kitamaduni cha Wamasai cha Netii Apa kitakuwa na maktaba ya kidijitali ya maarifa, hadithi na nyimbo za jadi za Kimasai. Hifadhi ya Masai ya Nashulai inapanga kuwapa vijana 35 mafunzo ya teknolojia ya sauti na picha ili warekodi nyimbo za Mababu zao, hadithi, na hekima ya kina. Maarifa asilia yatatumika kuunda kozi ya mtandaoni

kuhusu utamaduni na uhifadhi kwa zaidi ya watoto 2,000 wa shule za msingi na upili wa ndani na walioko karibu na Nashulai. Kituo cha Maarifa ya Kitamaduni cha Wamasai cha Netii Apa (The Netii Apa Maasai Cultural Knowledge Centre) pia kitajumuisha taasisi ya utafiti inayolenga kuunganisha hekima ya Wazee wa Kimasai, maarifa asilia ya ikolojia, mbinu za ndani za ufuatiliaji wanyamapori, na mazoea ya sayansi ya kisasa ya uhifadhi.

ATHARI KUU ZA

Kituo cha Maarifa ya Kitamaduni cha Kimasai cha Netii Apa

- Maarifa asilia ya kimasai yatarekodiwa na vijana 35 waliofunzwa katika teknolojia ya sauti na picha.
- Kozi ya Mtandao (e-learning course) itaundwa ili kutoa maarifa kwa zaidi ya vijana 2,000 wa ndani.

Athari za sera za kitaifa

Kazi ya Hifadhi ya Nashulai Masai inaathiri sera katika ngazi za mitaa na kitaifa. Kwa mfano, Hifadhi inashikilia nafasi rasmi ya mjumbe katika Mpango wa Uhifadhi wa Milima Mweupe juu ya Mabadiliko ya Tabia nchi (White Mountain Conservation Initiative on Climate Change), ushirikiano wa kikanda unaoendeshwa na Wamasai unalenga kuleta athari katika tabia ya nchi kwa ngazi ya kitaifa. Ukiidhinishwa na Waziri wa Mazingira na Misitu wa Kenya, mpango huu unaleta pamoja wajumbe 120 wanaowakilisha jamii za Wamasai, wizara za serikali, mashirika ya uhifadhi, kampuni za utalii na taasisi za elimu. Unalenga kuhamasisha ufumbuzi wa mabadiliko ya tabia

ya nchi katika kaunti za Narok na Kajiado, ikiwa ni pamoja na kurejesha barafu ya Mlima Kilimanjaro.

Hifadhi ya Nashulai Maasai pia ni mwanachama hai wa Jumuiya ya Uhifadhi Wanyamapori ya Kenya (Kenya Wildlife Conservancies Association (KWCA)) na Jumuiya ya Uhifadhi wa Wanyamapori ya Masai Mara (Masai Mara Wildlife Conservancies Association (MMWCA)). Wawakilishi wa Nashulai hushiriki mara kwa mara katika mikutano shirikishi na kupendekeza sera zitakazo wasilishwa na taasis hizi katika mikutano ya kitaifa ya kisiasa.

Michango kwa ajenda ya kimataifa

Katika ngazi ya kimataifa, Nashulai Maasai Conservancy inaunga mkono utekelezaji wa mikataba kadhaa ya kimataifa, ikiwa ni pamoja na [Makubaliano ya Kibiolojia ya Viumbe Hai Convention on Biological Diversity](#) (CBD), [Makubaliano ya Mfumo wa Umoja wa Mataifa wa Mabadiliko ya Tabia ya nchi \(United Nations Framework Convention on Climate Change\)](#) (UNFCCC), na [Ajenda ya 2030 ya Maendeleo Endelevu \(2030 Agenda for Sustainable Development\)](#) (Ajenda ya 2030). Hifadhi pia imechangia katika tathmini tatu za Jukwaa la Kiserikali la Kimataifa la Viumbe hai na Huduma za Mfumo wa Ikolojia (IPBES) zinazohusiana na jukumu la maarifa ya Asilia na ya ndani, desturi, maadili na hatua katika uhifadhi wa viumbe hai.

Kuhusiana na CBD, kazi ya Hifadhi hii inatoa michango kwa [Malengo ya Viumbe hai ya Aichi](#) (ABTs), vipaumbele vya ulimwengu katika viumbe hai mwaka 2011-2020, ambavyo vinawiana na Malengo kadhaa ya Kitaifa (NTs) nchini Kenya yaliyomo katika [Mkakati na Mpango Kazi wa Kitaifa wa viumbe hai](#) (NBSAP). Kwa mfano, uundaji upya wa maeneo ya nyasi unaoongozwa na jamii za Nashulai, juhudi za upandaji miti upya, na urejeshaji wa mito huchangia katika ABT kadha. Hizi ni pamoja na ABT 1 inayolenga kuongeza ufahamu wa thamani ya viumbe

hai na hatua zinazoweza kuchukuliwa ili kuvihifadhi; ABT 2 inayolenga kuunganisha thamani za viumbe hai katika maendeleo ya ndani na kupunguza umaskini; ABT 11 inayolenga kuhifadhi na kudhibiti maji safi; na ABT 18 inayokusudia kuheshimu maarifa ya jadi na Asilia, uvumbuzi, na mazoea ya uhifadhi.

Jitihada za asili za Nashulai za kukabiliana na mabadiliko ya tabia ya nchi zinaunga mkono Makubaliano ya Paris ya UNFCCC na Mchango wa Kitaifa wa Kenya (NDC). Kupitia suluhu za asili (nature-based solutions) (NBS) kama vile kupanda miti na kurejesha afya ya udongo, Nashulai imekuwa dereva wa ndani mwenye nguvu katika juhudi za kimataifa za kukabiliana na mabadiliko ya tabia ya nchi. Katika miaka ijayo, Nashulai inatarajia kuongeza upandaji miti mpaka 500,000 katika hekta 40,000 za nyika. Kadiri nyasi zinavyorudi, ndivyo pia vijidudu hai vya udongo vinarudi, ambavyo hukusanya na kuhifadhi kaboni. Wafanyakazi wa Nashulai wanaendelea na mafunzo ya kiufundi ya kupima unyakuzi wa kaboni. Uhasibu huu wa kaboni utasaidia Hifadhi kuhesabu michango ya juhudi zake katika kuchangia malengo ya kukabiliana na mabadiliko ya tabia nchi ulimwenguni.

Kazi ya Nashulai inachangia katika [Malengo kadha ya Maendeleo Endelevu](#) (SDGs). Kwa kuanzisha mtindo wa uhifadhi ambao ni jumuishi na wenye kuutoa usawa katika kupata manufaa ya uhifadhi, kazi ya Nashulai inaunga mkono malengo ya kutokuwa na umaskini (SDG 1); kwa kurejesha ardhi iliyoharibiwa, kupanda miti, na kuhimiza

kuzaliana upya kwa viumbe hai, Nashulai inaendeleza malengo ya hatua dhidi ya tabia nchi (SDG 13) na maisha kwenye ardhi (SDG 15); na kwa kupambania usawa kwa wanawake na wasichana, kikundi kinaunga mkono usawa wa kijinsia (SDG 5).

UIGIZAJI, UPANUAJI, NA UENDELEVVU

Uigizaji

Muundo wa Hifadhi ya masai ya Nashulai unaojumuisha uhifadhi wa mazingira na maisha ya kijamii, kiuchumi na kitamaduni tayari umeigwa na hifadhi za jamii za Isaaten na Pardamat. Nashulai imekuwa kituo cha mafunzo kwa wahifadhi hawa wanaoibuka, wakitoa mafunzo kwa

walinzi na wafanyakazi wao. Kwa kutambua hitaji kubwa la mtindo huu wa uhifadhi jumuishi kote katika Kaunti ya Narok, Hifadhi ya Nashulai Masai imejitolea katika juhudi za kuendelea kuenza mtindo huo katika jamii zingine.

Upanuaji

Huku wanyamapori wengi wakiishi nje ya maeneo yaliyohifadhiwa nchini Kenya, Jamii za jadi na za ndani kote nchini wana fursa ya kuchukua uongozi. Nashulai hushiriki mara kwa mara katika mikutano shirikishi na

hupendekeza mabadiliko ya sera kwa vyama vya kitaifa vya uhifadhi, hii inaonyesha uwezekano wa kutanua juhudi hizi katika ngazi ya kitaifa.

Uendelevu

Hifadhi ya Masai ya Nashulai ni Taasisi rasmi ya Kijamii (Community-Based Organization)-CBO katika serikali ya Kenya. Katika kuanzisha taasisia, Kamati ya wenye Ardhi na Wazee ilitumia mtindo makini wa uchangishaji fedha unaotanguliza zawadi zisizo na masharti kuliko mikopo au ruzuku kutoka nje, zinazoweza kuhatarisha uhuruna mamlaka ya Hifadhi katika mwelekeo wake. Hifadhi imepanga mipango ya kimbakati ya kuzalisha mapato ili

kuunda ufadhili endelevu katika siku zijazo. Wamiliki wa ardhi ambao waliungana kuanzisha Nashulai waliingia katika mikataba ya muda mrefu ya ukodishaji ardhi yenyekurudiwa baada ya miaka 10, hii inachangia katika uendelevu wa muda mrefu wa mtindo huo wa uhifadhi. Wamiliki hawa wa ardhi wanaamini katika mtindo wa Nashulai na ni mabalozi wa mtindo huu wa uhifadhi kwa wengine.

MIPANGO YA USONI

Katika kipindi cha miaka miwili iliyayo, Hifadhi imepanga kukamilisha uendelezaji wa miradi minne: Mradi wa Uwezeshaji Wanawake na Wasichana (WGEP), Kituo cha Maarifa ya Utamaduni cha Kimasai cha Netii Apa, vyama vya ushirika vya kilimo, na Mradi wa Marejesho ya Mto Sekenani. Jamii ya Wahifadhi pia itatumia kikamilifu data ya kijiografia, ndege zisizo na rubani, na teknolojia mpya za uhifadhi, ikiimarisha ushahidi unaotokana na data kuonesha kwamba mbinu za uhifadhi za mtindo huo zinafanya kazi. Katika muda wa miaka mitatu, Hifadhi inalenga kuongeza mapato kutoka kwa sehemu zinazozalisha mapato za programu zake na kuboresha uchangishaji wa mtandaoni na kupelekea uhuru wa kifedha. Kwa upana zaidi, taasisi hii itajikita katika kugawana mafanikio yake na jamii zilizopo katika Bonde la Mto Mara ili kuepuka hatari za mda mfupi na mrefu katika Mto Mara. Hifadhi pia inaongoza juhudi za kutambulishamuundo wake kwa jamii zingine ili kujumuisha na kulinda ardhi zaidi, mifumo ya ikolojia, na wanyamapori, huku ikihifadhi utamaduni wa Wamasai.

WASHIRIKA

- **AVAAZ:** Mshirika katika ufadhili kwa njia ya michango ya watu wengi ili kusaidia Hifadhi ya Nashulai Masai kufikia malengo, ikiwa ni pamoja na Mipango ya Kukabiliana na COVID-19.
- **Global Good Fund:** Mshirika katika ufadhili kwenye Mpango wa Uwezeshaji Wanawake na Wasichana.
- **Gupta Foundation:** Mshirika katika ufadhili kwenye shughuli za Uhifadhi.
- **Kenya Wildlife Conservancies Association (KWCA):** Mshirika mwenza katika masuala ya Uhifadhi.
- **Libra Foundation:** Mshirika katika ufadhili aliesaidia katika uanzishaji wa programu ya skauti na walinzi.
- **Maasai Mara Wildlife Conservancies Association (MMWCA):** Mshirika mwenza katika masuala ya Uhifadhi na teknolojia ya ufuatiliaji wa wanyamapori.
- **McLean Foundation:** Mshirika wa ufadhili katika biashara ya kugawana ng'ombe katika malisho kwa ajili ya mabadiliko (Grazing for Change cattle sharing enterprise).
- **NORAD:** Mshirika anayefadhili ada za kukodisehemu ya ardhi.
- **Oldorpoi Mara Camp:** Mshirika katika Kambi ya safari kwa ajili yawageni katika Hifadhi ya Nashulai Masai.
- **Rotary Club International:** Mshirika wa ufadhili aliesaidia katika mradi wa maji kwa kuweka bomba kutoka katika chemchemi kuelekea kwenye kila boma, au kijiji, katika Nashulai.
- **Summa Equity:** Mshirika katika ufadhili wa Mradi wa Marejesho ya Mto Sekenani.
- **Swedish Institute:** Mshirika katika ufadhili wa elimu ya kukomesha ukeketaji na uhamasishaji.
- **Trolltech Foundation:** Mshirika anayesaidia kufadhili malipo ya ada za kukodi ardhi kwa wamiliki wa ardhi na uanzishwaji wa Kituo cha Mafunzo ya Utamaduni cha Nashulai.
- **White Mountain Conservation Initiative on Climate Change:** Mshirika katika kazi ya kikanda ya kupambana na athari za mabadiliko ya tabia ya nchi.

VYANZO NA MACHAPISHO ZAIDI

Critical Ecosystem Partnership Fund CEPF, 'Eastern Afromontane' ('Afromontane Mashariki'), nd. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

Critical Ecosystem Partnership Fund (CEPF), 'Eastern Afromontane Ecosystem Profile' ('Wasifu wa Mfumo wa Ikolojia wa Afromontane Mashariki'), 2012. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

Dowie, M, 'Conservation refugees' ('Wakimbizi wa uhifadhi'), 2010. *Cultural Survival Quarterly Magazine* (Jarida Quarterly la Cultural Survival). (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

Serikali ya Jamhuri ya Kenya, Wizara ya Mazingira na Maliasili, The Kenya National Biodiversity Strategy and Action Plan ' (Mkakati wa Kitaifa wa Bioanuwei wa Kenya na Mpango Kazi').(), 2000. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'African savanna elephant' ('Tembo wa savanna wa Kiafrika'). *Loxodonta africana* (Ndovu), 2018. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'African wild dog' ('Mbwa mwitu wa Kiafrika'), *Lycaon pictus* (Mbwa-Mwitu'), 2012. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Cheetah' ('Duma'), *Acinonyx jubatus* (Duma), 2014. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Common wildebeest' ('Nyumbu'), *Connochaetes taurinus* (Nyumb), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Giraffe' ('Twiga'), *Giraffa camelopardalis* (Twiga), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni [hapa](#).

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Grey crowned crane' ('Korongo taji kijivu'), *Balearica regulorum* (*Korongo taki*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Hooded vulture' ('Tumbusi Kapuchini'), *Necrosyrtes monachus* (*Tambusi*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Impala' ('Swala'), *Aepyceros melampus* (*swala*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Lappet-faced vulture' ('Tumbusi ngusha'), *Torgos tracheliotos* (*Tambusi*), 2019. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Lion' ('Simba'), *Panthera leo* (*Simba*), 2019. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Madagascar pond-heron' ('Kingoyo Malagasi'), *Ardeola idae* (*Kulasitara*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Plains zebra' ('punda-milia wa nyanda'), *Equus quagga* (*Punda-milia wa Burchell*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Rüppell's vulture' ('Tumbusi Mbuga'), *Rueppelliya Gyps* (*Tambusi*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Saker falcon' ('Kozi Madoa'), *Falco cherrug* (*Kozi*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'Thomson's gazelle' ('Swala Tomi'), *Eudorcas thomsonii* (*Swala*), 2016. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List of Threatened Species, 'White-backed vulture' ('Tumbusi mgongo mweupe'), *Gyps africanus* (*Tambusi*), 2018. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

National Geographic. 'Wildebeest migration' ('Uhamaji wa nyumbu'), nd. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

Seven Wonders, 'Serengeti migration' ('Uhamiaji Serengeti'), nd. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

Western, D., et al, 'The status of wildlife in protected areas compared to non-protected areas of Kenya' ('Hali ya wanyamapori katika maeneo yaliyohifadhiwa ikilinganishwa na maeneo yasiyolindwa ya Kenya'), 2009. Plos one. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

World Economic Forum, 'Kenya's Mara river is drying up. But digital technology could help farmers protect their livelihood' ('Mto wa Mara nchini Kenya unakauka. Lakini teknolojia ya kidijitali inaweza kuwasaidia wakulima kulinda maisha yao'), 2019. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

Young, L, 'Challenges at the intersection of gender and ethnic identity in Kenya' ('Changamoto katika makutano ya jinsia na utambulisho wa kabila nchini Kenya'), 2012. Minority Rights Group International. (In English). Inapatikana mtandaoni hapa.

SHUKRANI

Mpango wa ikweta (The Equator Initiative) unatambua kwa shukrani Shirika la Nashulai Maasai Conservancy. Picha zote kwa hisani ya Nashulai Maasai Conservancy. Ramani kwa hisani ya Umoja wa Mataifa Kitengo cha Taarifa za Kijiografia na Wikipedia.

Wahariri

Mhariri Mkuu: Anne LS Virnig
Mhariri Mtendaji: Amanda Bielawski
Wahariri Wanaochangia: Marion Marigo, Anna Medri, Rachael Phillips, Martin Sommerschuh, Christina Supples

Mwandishi

Meredith Beaton

Kubuni

Kimberly Koserowski

Nukuu Iliyopendekezwa

Mradi wa Maendeleo wa Umoja wa Mataifa. (UNDP). 'Nashulai Maasai Conservancy, Jamhuri ya Kenya.' *Mfululizo wa Kisa Mafunzo cha Mpango wa Equator*. 2021. New York, NY.

EQUATOR INITIATIVE

Equator Initiative
Sustainable Development Cluster
United Nations Development Programme (UNDP)
304 East 45th Street, 15th Floor
New York, NY 10017
www.equatorinitiative.org

UNDP ni shirika la Umoja wa Mataifa linaloongoza vita ili kukomesha umaskini, ukosefu wa usawa na mabadiliko ya tabia-nchi. Tukifanya kazi na mtandao wetu mpana wa wataalam na washirika katika nchi 170, tunasaidia mataifa kujenga suluhisho unganifu na la kudumu kwa ajili ya watu na dunia. Jifunze zaidi kupitia undp.org au fuata @UNDP.

Mpango wa Ikweta huleta pamoja Umoja wa Mataifa, serikali, mashirika ya kiraia, biashara na mashirika ya msingi kutambua na kuendeleza ufumbuzi wa maendeleo endelevu wa ndani kwa watu, asili, na jamii stahimilivu.

©2022 Mpango Wa Ikweta
Haki zote zimehifadhiwa

Convention on
Biological Diversity

FORDHAM
THE JOSEPH UNIVERSITY OF NEW YORK

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

pci media impact

UNITED NATIONS
FOUNDATION

